

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ADMINISTRACJI I SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
(NR 194)
z dnia 27 lipca 2023 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 194)

27 lipca 2023 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Wiesława Szczepańskiego (Lewica)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007–2022 oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3516).

W posiedzeniu udział wzięli: **Małgorzata Paprocka** sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikiem, **Krzysztof Kwiatkowski** i **Aleksander Pociąg** senatorowie.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak** i **Adrian Konefał** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Łukasz Nykiel** i **Adam Niewęglowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Otwieram posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. W porządku obrad mamy dzisiaj tylko jeden punkt: Rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007–2022 oraz niektórych innych ustaw.

Szanowni państwo, stwierdzam kworum i witam osoby zaproszone na dzisiejsze posiedzenie Komisji. Witam panią Małgorzatę Paprocką, sekretarza stanu w Kancelarii Prezydenta RP, witam panów senatorów – Aleksandra Pocięga i Krzysztofa Kwiatkowskiego. Witam pana Roberta Brochockiego, dyrektora Biura Praw i Ustroju w KPRP. Oczywiście witam też panie i panów posłów. Tak jak wspomniałem, mamy do rozpatrzenia tylko jeden punkt. Szanowni państwo, umawiamy się w sposób następujący: bardzo proszę pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego o krótkie przedstawienie, maksymalnie pięciominutowe, uzasadnienia stanowiska Senatu, potem poproszę panią minister o przedstawienie stanowiska pana prezydenta, a następnie będziemy głosować nad stanowiskiem Senatu, dlatego że Senat zgłosił wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości. Tak że zakładam, że w ciągu 15 minut powinniśmy zakończyć posiedzenie Komisji. Nie przewiduję pytań, chyba że ktoś chciałby zadać, ale ponieważ wszystko na temat tej ustawy już wiadomo, więc po stanowisku pani minister przystąpimy do głosowania. Bardzo proszę, panie senatorze.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłanki, Senat na swoim posiedzeniu...

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Ja nie jestem posłanką.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Panie i panowie posłanki – powtórzę jeszcze raz. Jeżeli ktoś ma problem, żeby się odnaleźć w podziale pan – pani, to przyjmuję to do wiadomości. Czy pan mi pozwoli kontynuować?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie przewodniczący, prosiłbym, aby pan nie polemizował i nie wprowadzał napięcia już na samym początku.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Czy państwo są zainteresowani opinią Senatu, czy dygresjami?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Niech pan kontynuuje, panie senatorze.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

To ją jednak przedstawię. Szanowni państwo, Senat proponuje tzw. weto senackie, czyli odrzucenie projektu ustawy w całości.

Dlaczego? Czym się kierowaliśmy? Biuro Legislacyjne Senatu w swojej opinii stwierdza między innymi, że chociaż opiniowana nowela eliminuje z ustawy kilka rozwiązań wzbudzających od początku wątpliwości konstytucyjne, to nadal nie poprawia wielu zasadniczych mankamentów ustawy o komisji i nie koryguje jej rozlicznych przepisów wręcz demonstracyjnie kolidujących z konstytucją, w tym: błędnych definicji, naruszenia zasady trójpodziału władzy i legalizmu, nieretroaktywności norm karnych, domniemania niewinności, proporcjonalności i równości. Godzi w przyrodzoną i niezbywalną godność człowieka oraz prawo do ochrony czci i dobrego imienia, wolność prasy i innych środków przekazu, a także pozwala komisji prowadzić postępowania dotyczące czy to prezydenta RP, czy członków Rady Ministrów i posłów. BL w swojej opinii wskazało także na to, że za zbędne należy uznać powtarzanie treści uchwał, więc nie będę ich przytaczał, z pierwszej części opinii. Za to w konkluzjach możemy przeczytać, że proponowana nowelizacja ustawy niestety nadal pozostanie dotknięta licznymi wadami dewastującymi porządek prawny Rzeczypospolitej, powinna więc ona w ocenie BL Senatu zostać formalnie wyeliminowana z polskiego porządku prawnego w całości – mówię oczywiście o pierwotnej ustawie. W związku z tym ta nowelizacja nie usuwa tych błędów. Dodatkowo w ramach prac Senatu zasięgnęliśmy opinii kilku konstytucjonalistów i wszystkie opinie odnośnie do tego projektu były negatywne. Podkreślam: wszystkie; czy to była opinia rzecznika praw obywatelskich, czy też profesorów prawa, którzy na prośbę połączonych Komisji te opinie przygotowywali.

Zacytuję fragment jednej z opinii, który w sposób szczególny ocenia projekt ustawy w kontekście dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. W opinii tej możemy przeczytać, że stworzenie instytucji publicznej w kształcie uniemożliwiającym jej rzetelne i sprawne działanie narusza zasady państwa prawnego w zakresie konstytucyjnego prawa obywateli. TK, dokonując wcześniej oceny konkretnych instytucji publicznych, formułował przesłanki oceny zgodności działania poszczególnych instytucji publicznych z ustawą zasadniczą. W takich przypadkach zdaniem TK rzetelność i sprawność działania instytucji publicznych, w szczególności zaś tych instytucji, które zostały stworzone w celu realizacji i ochrony praw gwarantowanych przez konstytucję, należą do wartości mających rangę konstytucyjną. Wynika to jasno zarówno ze wstępu do konstytucji, w którym jako dwa główne cele ustanowienia konstytucji wymieniane są zagwarantowane prawa obywatelskie oraz zapewnienie rzetelności i sprawności działania instytucji publicznych. Przepisy, których treść nie sprzyja zaś rzetelności lub sprawności działania instytucji mających służyć ochronie praw konstytucyjnych, stanowią naruszenie tych praw i tak został oceniony ten projekt.

Jednocześnie w toku dyskusji na posiedzeniu Komisji senackich i na posiedzeniu plenarnym zwrócono uwagę na wyjątkowy zapis, który wyklucza jakąkolwiek odpowiedzialność członków komisji za prace komisji. Eksperci zwrócili uwagę, że tym samym dopuszczalny jest scenariusz najdalej idący, że w sposób nierzetelny, świadomie niezgodny z faktami, z którymi zapoznali się członkowie komisji w toku swoich prac, mieliby możliwość stawiania też nieuprawnionych i fałszywych, a mieliby wykluczoną odpowiedzialność z tego tytułu.

Biorąc to wszystko pod uwagę, Senat zdecydowaną większością głosów odrzucił projekt ustawy w całości, dzieląc opinie ekspertów, że nowelizacja ta nie usuwa podstawowych, podkreślam: podstawowych wad naruszających konstytucję, przepisy prawa

krajowego i normy prawa międzynarodowego, które Polska ratyfikowała. W związku z powyższym rekomenduję w imieniu Senatu odrzucenie tej nowelizacji w całości.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Szanowni państwo, zanim oddam głos pani minister... Pani poseł, ale prosiłbym, żeby w tej chwili nie przeszkadzać. Bardzo bym prosił, żebyście się państwo zalogowali, bo po stanowisku pani minister przystąpimy do głosowania. Bardzo proszę, pani minister, o przedstawienie stanowiska wobec uchwały Senatu.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Małgorzata Paprocka:

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni panowie senatorowie, szanowni państwo, myślę, że to już nie ten etap postępowania przed Wysoką Komisją, aby powtarzać treść przedłożenia pana prezydenta, dzisiaj już ustawy, jednak myślę, że dwie kwestie trzeba Wysokiej Komisji przedstawić.

Po pierwsze, myślę, że trzeba jednak jasno powtórzyć intencję pana prezydenta, kiedy przedkładał Sejmowi projekt omawianej ustawy. Pan prezydent konsekwentnie wskazywał, kiedy trwały prace i nad ustawą pierwotną, i ustawą dzisiaj omawianą, że powołanie tej komisji, jej sprawne działanie to polska racja stanu, a obywatele mają prawo wiedzieć, jak najważniejsze osoby w państwie i pod wpływem ewentualnie jakich innych państw podejmowały kluczowe decyzje. Pod tym względem stanowisko pana prezydenta jest niezmiennie, chce, aby ta komisja powstała i wykonała nałożone przez ustawodawcę zadania.

Co do prac w Senacie, zarówno debata, jak i argumenty, które były przedstawiane w opiniach, na które pan przewodniczący się powoływał, w dużej części odnosiły się do pierwotnego przedłożenia. Bardzo mało było dyskusji na temat konkretnych zapisów dzisiaj omawianej ustawy.

Podsumowując, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, uprzejmie proszę, dziękując za dotychczasowe prace, o rekomendowanie Wysokiej Izbie odrzucenia uchwały Senatu i tym samym umożliwienie uchwalenia ostatecznego tej ustawy, a po podpisie pana prezydenta jej wejście w życie i tym samym utworzenie komisji do spraw badania rosyjskich wpływów. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, przystępujemy do głosowania...

Poseł Jan Szopiński (Lewica):

Czy ja mogę jedno krótkie pytanie zadać pani minister?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Ale ustaliliśmy, że nie ma pytań, że jest stanowisko Senatu i odpowiedź. Szanowni państwo, proszę tylko słuchać, jak będę czytał wniosek, żebyście państwo się nie pomylili w głosowaniu.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem stanowiska Senatu proponującego odrzucenie tej ustawy? Kto jest za pozytywnym stanowiskiem Senatu? Jesteśmy gotowi? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy państwo posłowie oddali głos? Zamykam głosowanie, proszę o podanie wyników.

Głosowało 39 posłów. Za pozytywnym stanowiskiem Senatu było 18 osób, przeciw 21, nikt się nie wstrzymał.

Pozostała nam jeszcze kwestia wyboru posła sprawozdawcy.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Proponuję pana posła Hreniaka.

Poseł Rafał Adamczyk (Lewica):

Chciałem zgłosić posła Szopińskiego.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dobrze, będziemy głosowali według kolejności zgłoszenia: pan poseł Hreniak, potem pan poseł Szopiński.

Kto z pań i panów posłów jest za tym, aby pan poseł Hreniak był posłem sprawozdawcą? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie, proszę o podanie wyników. Wydaje się, że kwestia jest już rozstrzygnięta.

Za głosowało 21 posłów, przeciw 17, jedna osoba się wstrzymała. Zatem Komisja postanowiła, że pan poseł Paweł Hreniak będzie posłem sprawozdawcą.

Tym samym wyczerpaliśmy porządek obrad, zamykam posiedzenie Komisji.